

депозитарного обслуговування. Выводом из этого принципа может послужить удостоверение необходимости формирования четкой рискowej политики с выделением отдельных направлений работы в аналитических подразделениях депозитарных организаций. Значение этих исследований сводится к выработке конкретных рекомендаций по совершенствованию внутренней структуры компании и ее инновационной политики. Подтверждением результатов этих исследований могут быть тенденции рынка, выявленные маркетинговыми отделами или клиентскими группами депозитариев.

Список использованных источников:

1. Официальный сайт Центрального банка РФ. [Электронный ресурс]. URL: <http://www.cbr.ru/> (дата обращения 24.03.2016)

УДК. 336.1

Шеховцова В.В.

*кандидат економічних наук, доцент кафедри
інноваційного менеджменту та управління
бізнес-процесами Криворізького економічного інституту*

ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ СЛУЖБИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ ГІРНИЧОРУДНОГО КОМПЛЕКСУ

Служба (відділ, група) фінансово-економічної безпеки підприємства - це штатний структурний підрозділ підприємства, який підпорядковується безпосередньо його першому керівникові (власнику) і організовує у взаємодії з іншими структурними підрозділами (а також за необхідності, органами державної влади та управління, іншими зовнішніми суб'єктами) розроблення, реалізацію та контроль виконання заходів щодо захисту фінансово-економічних інтересів підприємства від зовнішніх і внутрішніх загроз. [1, с.104]

Власну службу фінансово-економічної безпеки мають можливість створити тільки підприємства відповідного розміру і за наявності вільних коштів. Для суб'єктів малого та середнього бізнесу такий внутрішній підрозділ «недозволена розкіш». Невеликим підприємствам за краще є не утримувати власну службу безпеки, а отримувати послуги від зовнішніх спеціалізованих агентств. Такі підприємства, зазвичай спираються на можливості власних підрозділів та відділів. На великих підприємствах створення служби фінансово-економічної безпеки є доцільним. Для прикладу, розглянемо деякі моменти організації служби фінансово-економічної безпеки на Публічному акціонерному товаристві «Інгулецький гірничо-збагачувальний комбінат». Комбінат входить до гірничо-видобувного дивізіону групи Метінвест і на сьогоднішній день є одним з успішних підприємств гірничо-металургійного комплексу України. До його складу входить 36 цехів. Безперечно такому підприємству необхідно мати надійну службу безпеки.

До основних напрямів організації фінансово-економічної безпеки підприємства належать: фінансова, інтелектуальна, кадрова, техніко-технологічна, політико-правова, інформаційна складова, екологічна та силова

складові (забезпечення фізичної безпеки працівників фірми, передовсім керівників, та збереження її майна) [2, с 125-126].

Загальна схема процесу організації фінансово-економічної безпеки охоплює такі дії (заходи):

- формування необхідних фінансових ресурсів;
- загально-стратегічне прогнозування та стратегічне планування фінансово-економічної безпеки підприємства;
- загально-тактичне та оперативне управління фінансово-господарською діяльністю підприємства;
- здійснення функціонального аналізу та загальне оцінювання досягнутого рівня фінансово-економічної безпеки підприємства [3, с.125].

На Інгулецькому гірничо-збагачувальному комбінаті на цей час діє служба «Управління безпеки». Ця служба здійснює охорону власності і матеріальних цінностей підприємства, своєчасне виявлення і усунення погроз персоналу, фінансовим і матеріальним ресурсам комбінату, проведення ревізій, перевірок, інвентаризацій, аналіз фінансово-господарської діяльності структурних підрозділів.

Керівництво комбінату свого часу прийняло рішення про необхідність створення служби фінансово-економічної безпеки. Разом з цим, було визначено відповідальних осіб, які безпосередньо займалися організацією такої служби. Працівники, що організували «Управління безпеки» розробили Положення про цю службу, визначили її структуру та провели набір кадрів.

Згідно з Положенням, працівниками служби безпеки можуть бути фахівці, що мають певну професійну підготовку (економісти, фінансисти, обліковці, юристи, силовики, та ін.). Крім цього, підбираючи працівників, зверталася увага на їх розумові та морально-ділові якості. В Положенні про службу безпеки висвітлено: комплекс завдань, що стоять перед службою;

загальні функції, які покладаються на службу; питання управління безпекою.

За фінансово-економічну безпеку на Інгулецькому гірничо-збагачувальному комбінаті відповідає Директор з безпеки, який окреслює загальні орієнтири для дій та прийняття рішень, і тим самим визначає політику фінансово-економічної безпеки підприємства. Директором з безпеки також було розроблено Концепцію фінансово-економічної безпеки. Концепція являється офіційно затвердженим документом, в якому відображено систему умов, поглядів та вимог організації заходів безпеки підприємства.

Організаційна діяльність «Управління безпеки» визначена низкою нормативних документів, що завірені Директором з безпеки. Нормативні документи стосуються персоналу, інформаційних ресурсів, системи охорони та контролю за діяльністю служби безпеки.

Зауважимо, що за складові фінансово-економічної безпеки відповідає не тільки служба «Управління безпеки». Так, за інтелектуальну складову безпеки відповідає кадрова служба, а за силову складову – служба охорони підприємства. Організаційна структура управління фінансово-економічною

безпекою підприємства становить єдність і взаємозв'язок його рівнів, ланок та служб.

Список використаних джерел:

1. Мойсеєнко І.П. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства / І.П. Мойсеєнко, О.М. Марченко: навч. посібник. - Львів, 2011. - 380 с.
2. Барановський О.І. Фінансова безпека / О.І. Барановський: монографія. Інститут економічного прогнозування. - К.: Фенікс. - 1999. - 318 с.
3. Оробчук М.Г. Організація і планування діяльності підприємства навч. посібник / М.Г. Оробчук, Б.М. Максимів, О.М. Марченко. - Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка. - 2006. - С. 26 - 37.

УДК 336.762

Щербина А.Г.

*к.е.н, старший викладач
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»*

ФІНАНСОВІ ІНСТРУМЕНТИ ВАЛЮТНОГО ХЕДЖУВАННЯ В УКРАЇНІ

До 2014 року Національний банк України провадив політику фіксованого курсу української гривні, що характерно для країн, що входили до складу Радянського Союзу. Така політика стримувала інфляцію та відтік інвестицій з країни у періоди порівняної економічної стабілізації, однак приводила до значних економічних і фінансових втрат у періоди криз 1998, 2008 та 2014 років.

Перехід до плаваючого валютного курсу є практикою західних країн, центральні банки яких використовують різні монетарні інструменти для підтримки курсу чи регульованої девальвації національних валют. В Україні новий підхід до валютного регулювання може знизити ризик значних валютних коливань у випадку загострення фінансової кризи, однак потребуватиме від регулятора чіткої стратегії курсоутворення, а від домогосподарств та підприємств – пошуку дієвих інструментів хеджування валютних ризиків.

Хеджування – це використання фінансових чи товарних інструментів з метою мінімізації ризику зміни вартості базового активу (валюти, товару, цінних паперів, відсоткових ставок тощо), який може призвести до непередбачуваних фінансових втрат. Міжнародний досвід свідчить, що хеджування є одним з найефективніших підходів до управління ризиками і тісно пов'язане з ринком похідних фінансових інструментів.

Економічні переваги від хеджування валютних ризиків за допомогою похідних полягають у тому, що компанії можуть сконцентруватися на своїх основних функціях та перекласти валютний ризик на інші сторони, які згодні прийняти його. Тому таке хеджування є важливим елементом режиму плаваючого валютного курсу [1].

В Україні існує нагальна потреба у розвитку ринку деривативів як інструментів хеджування цінних ризиків. Для хеджування валютного ризику резиденти України можуть використовувати лише ф'ючерс на валютну пару долар-гривня, який обертається на ПАТ «Українська біржа» [2].

Вартість ф'ючерсу на долар-гривня залежить від курсу гривні на міжбанківському ринку НБУ (рис. 1):